

XƏZƏRİN TARİX SALNAMƏSİNƏ YAZILACAQ

Zərifə xanım "Şuşaya gedirik" deyəndə həm sevindim, həm də kədərləndim. Yaşadıklarım kimi başımda bir sual oyandı: "Görəsən, bu yolu dəf edə bilərəmmi?" Amma sonra tərəddüd etdiyimə peşiman oldum, "gedirəm" dedim. Heç də yanımadım. Unudulmaz 2 gün ömrümün ən mənalı günlərinə çevrildi.

"Uzun yoldur Şuşa yolu" deyirdilər. Mənim fikrimcə, uzun yolu, baxır, kiminlə gedirsən. Mən bilirdim, o yerdə ki, Xəzərin kollektivi var, bütün uzun yollar qısa olacaq. Belə də oldu. Əvvəlcə elan etdilər ki, kim bu səyahətdə fəal olsa, onu bahalı hədiyyə gözləyir. Bu elan kifayət oldu. Bəh...Bəh... Oxuyan kim, şeir deyən kim, rəqs edən kim, gitara, saz çalan kim, məzəli, yumorlu əhvalatlar danışan kim. Daha şeir söyləyənləri demirəm, ilhama gəlmişdi hamı.

Firəngiz Nəsirova

vermək böyük qəhrəmanlıq sayılır. Dolayları keçdikcə Vətən oğullarının bu yollardakı döyüşlərindən, qələbəsindən danışırıdım. Mən əmin idim ki, avtobusda əyləşən hər kəsin bir yaxını, doğması bu müharibədə döyüşüb. Buna misal bizimlə səfər edən məzunlarımız, qazi adını daşıyan Əli və Orxan kimi oğullarımız bu yollarda nələr baş verdiyini, necə döyüşlər getdiyini bizdən daha yaxşı bilirdilər.

Dolaylar qurtarandan sonra yoxlama postlarındakı polis işçiləri bizi heyran etdilər. Onlar səbrlə, ləyaqətlə öz vəzifələrini yerinə yetirirdilər. Sanki bu torpaqları azad edən oğullarımız estafeti onlara verib demişlər: "Baxın! Ayıq olun! Yaxşı, diqqətlə yoxlayın, ciddi nəzəret edin ki, bir düşmən bizim torpağımıza bir də ayaq basmasın!" Onlar da bu məsuliyyəti layiqincə yerinə yetirirdilər.

Şuşaya yaxınlaşdıqca hamı həyəcanlanırdı. Silsilə dağlar bir mahnının misrasını mənim yadıma saldı: "Şuşanın dağları başı dumanlı". Əvvəllər bu misramı sadəcə oxuyurdum, mahiyyətinə tam varmadan üzərindən keçirdim. Hər yer yaşıl olsa da, boz buludlar dağları duman şəklində örpək kimi bürümüşdü. Bu özəməti yalnız görmək gərək, sözlə ifadə etmək çox çətindir. Şuşa qalasını görəndə tarix yada düşdü. Roza xanım Pənahəli xan, İbrahimxəlil xan, Ağaməhəmməd şah Qacar və bir çoxlarının bu yerlərdə at çapıb, qılınca oynatdıqlarını vurğuladı.

Şuşaya Zəfəryolu ilə gedirdik. Tarixçimiz Roza xanım Füzuli rayonu, onun ətrafında viranə qalan kəndlərdən danışdı. Hələ 1968-1970-ci illərdə arxeoloji ekspedisiyada Prof. Qüdrət İsmayilzadənin başçılığı altında Qaraköpektəpədə, Azix mağarasında aparılan arxeoloji qazıntılardan məlumat verdi.

Yol çox rahat idi, ancaq ətrafda erməni vandallarının törətdiyi dağıntıları gördükcə özümü saxlaya bilmirdim, istər-istəməz gözlərim dolurdu. Böyük oğlum Pərviz hər iki Qarabağ müharibəsində həkim kimi iştirak edib. Onun xəstirələri də yadıma düşdü.

Zəfər yolu ən müasir tikinti materialları ilə inşa edilmiş rahat bir yoldur. Ancaq dolayları da var. Belə qısa müddətdə dağları yara-yara möhtəşəm dolayları tikmək və xalqın istifadəsinə

Şuşanın küçələrini keçərək, "Qarabağ" hotelinə gəldik. Hotelin yanında böyük bir meydanda Azərbaycan bayrağı dalğalanırdı. Prezidentimiz İlham Əliyevin bu bayrağın qarşısında çıxış edərək, "Şuşa, sən azadsan" sözləri yadıma düşdü.

Hərə bir yeri görmək arzusunda idi. Kəmalə xanımın (İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin müəllimi) nənəsinin evi vaxtilə Cıdır düzünün lap yaxınlığında idi, onu axtarırdı. Xəyalə xanımın (Qəbul və tələbə şöbəsinin assistenti) ömür - gün yoldaşı İlkin Şuşada ata yurdunu görəndə çox kövrəldi. Ev tamamilə dağıdılmış, yararsız vəziyyətə düşmüşdü.

Nəhayət, Cıdır düzü! Bu düzü hər yerdə - şakillərdə, reklamlarda görmüşdük. Lakin indi uçurumun qarşısında dayanmışıq. İlahi! İgid əsgərlərimiz çiyinlərində avtomat və sursatlarla bu qayalara necə dırmaşılar, vuruşublar?! Derin düşüncələr içində "Məzarınız nurla dolsun! Yaşasın Azərbaycan oğulları!" pıçıldadıq.

Mən, Roza xanım, Kəmalə xanım hotelin 8-ci mərtəbəsində yerləşdik. Balkondan necə gözəl bir mənzərə açılırdı! Uzaqda Xankəndini seyr edərək, içimizdən bir arzu keçdi: "O gün olsun, oraya da gedək"... Amin! Gözəl bir axşam! Səma mas - mavi. Ulduzlar çox yaxın. Əlimi uzatdım, dəre bilmədim.

Həqiqətən, unudulmaz bir axşam oldu. Ad günləri, mənim də ad günüm qeyd edildi. Hamlet müəllim və Zərifə xanım mənə təntənəli surətdə milli kəlağayı hədiyyə etdilər.

Bu unudulmaz günlər Xəzər tarix səhifəsinə yazılacaq. Çoxlarının arzu etdiyi günlər bizə nəsib oldu. Belə ola həmişə!

Firəngiz Nəsirova,

İngilis dili və ədəbiyyatı departamentinin baş müəllimi

ŞUŞA MƏĞRUR GÖRÜNÜRDÜ...

...Duyğularım ilk öncə çox qarışıq oldu. Uşaqlığımızdan Şuşanın işğal tarixini öyrənərək, içimizdə azca da olsa ümidimiz var idi ki, bir gün Şuşa və işğal olunan torpaqlarımız azad olunacaq. Şuşaya daxil olanda qəlbimə böyük bir kədər qondu. Sanki o çətin günlərdə şəhidlərimizin, qazilərimizin çəkdiyi çətinlikləri hiss etdim. Şuşa sanki bir tərəfdən şəhid qanı ilə yuyulduğu üçün kədərini qürurla gizlədir, digər tərəfdən də gözəl gələcək ümidiylə məğrur görünürdü. Müharibənin qızgın vaxtları bizim ailəmizdə də böyük narahatçılıq var idi. Çünki Şuşanın azad olunmasında bütün şəhid qardaşlarımız və qazilərimiz ilə bərabər qəhrəmancasına iştirak etmiş, ağır yaralanmış əmim oğlu Əziz Əzizov də cəbhədə igidlərin sırasında idi.

Allah bu günləri bizə yaşadan şəhidlərimizə rəhmət etsin, qazilərimizə şəfa versin, ordumuzu, xalqımızı və dövlətimizi qorusun!

Aytac Misgərli,

*Kitabxana və İnformasiya Mərkəzi,
direktor müavini*

Aytac Misgərli